

Άρειος Πάγος: 246/1997

Πηγή: Ποινικά Χρονικά ΜΗ/98 σελ. 41

Έννοια διευθύνοντας το οικοδομικό άλλο ανάλογο έργο στο έγκλημα της παραβίασης κανόνων οικοδομικής. Αναίρεται η προσβαλλόμενη καταδικαστική απόφαση για παραβίαση κανόνων οικοδομικής λόγω ελλείψεως αιτιολογίας και νομίμου βάσεως, διότι δεν διαλαμβάνεται ότι η αναιρεσείουσα, πέραν της ιδιότητάς της ως υπευθύνου για την έκδοση της άδειας κατασκευής και την επίβλεψη του έργου, ήταν και η διευθύνουσα την κατασκευή, με δικαίωμα οδηγιών ή εντολών προς τον εκτελούντα το έργο αυτοπροσώπως και δι' εργατοτεχνικού προσωπικού.

Προεδρεύων: ο Αντιπρόεδρος Δ. Γουργουράκης

Εισηγητής: ο Αρεοπαγίτης Α. Κατσιφάς

Εισαγγελεύς: Δ. Δωρής

Δικηγόρος: Δ. Μπαγιώργας

Κατά το άρθρο 286 του ΠΔ, όποιος κατά τη διεύθυνση ή την εκτέλεση οικοδομικού ή άλλου ανάλογου έργου ή μιας κατεδάφισης με πρόθεση ή από αμέλεια ενεργεί παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες και έτσι προξενεί κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία ανθρώπου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, διευθύνων το οικοδομικό ή άλλο ανάλογο έργο είναι ο τεχνικός που καθορίζει την ανέγερση της οικοδομής κατά τρόπο που οι οδηγίες και οι διαταγές είναι δεσμευτικές για τους εκτελεστές του έργου. Σημαντική για τη θεμελίωση του ως άνω εγκλήματος δεν είναι νομική θέση του διατάσσοντος, αλλά η πραγματική. Έτσι ο αρχιτέκτονας ή ο μηχανικός που επιμελείται της σχεδιάσεως του έργου ή της εκδόσεως της οικοδομικής άδειας δεν εμπίπτει ως υποκείμενο του εγκλήματος στην ως άνω διάταξη. Το ίδιο ισχύει και γι' αυτόν που έχει απλώς την επίβλεψη του έργου, αν δεν έχει δυνατότητα παρεμβάσεως στην εκτέλεση αυτού με δεσμευτικές οδηγίες προς το εργατοτεχνικό προσωπικό. Το στοιχείο αυτό δηλαδή της ιδιότητας του κατηγορουμένου ως διευθύνοντας το έργο υπό την ανωτέρω έννοια, πρέπει να διαλαμβάνεται στην καταδικαστική απόφαση, το μεν για την ύπαρξη της από τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ επιβαλλομένης εδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, η έλλειψη της οποίας δημιουργεί τον εκ του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του αυτού ως άνω Κώδικα λόγο αναιρέσεως, το δε για να μπορεί ο Άρειος Πάγος να ελέγχει την ορθότητα ή μη της υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών που έγιναν δεκτά με την απόφαση στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφαρμόσθηκε για τι αλλιώς η απόφαση στερείται νόμιμης βάσης και είναι αναίρετα κατά τον από στοιχ. Ε' της ως άνω διατάξεως προβλεπόμενο και δυνάμενο να συντρέχει με τον προηγούμενο λόγο αναιρέσεως.

Στην προκειμένη περίπτωση η αναιρεσείουσα κηρύχθηκε ένοχη και καταδικάστηκε με την προσβαλλόμενη υπ' αριθ. 917/1996 απόφαση του τριμελούς Εφετείου Πατρών σε φυλάκιση 5 μηνών, ανασταλείσα επί 3 έτη, γιατί στην Πάτρα την 11-1-1991 κατά την εκτέλεση οικοδομικού έργου, του οποίου είχε αναλάβει την έκδοση της άδειας κατασκευής, όπως και την επίβλεψη αυτής, ενήργησε όπως και ο συγκατηγορούμενός της και καταδικασθείς με την ίδια απόφαση Β.Α., εργολάβος της οικοδομής από αμέλεια, παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες, με αποτέλεσμα την κατάρρευση μεσότοιχου την καταστροφή εμπορευμάτων και εγκαταστάσεων παρακειμένου καταστήματος και τη δημιουργία κινδύνου για τη ζωή άλλων. Πουθενά, όμως στην απόφαση δεν αναφέρεται ότι η αναιρεσείουσα, πέρα από την ως άνω ιδιότητά της, ήταν και η διευθύνουσα το έργο, με δικαίωμα οδηγιών ή εντολών προς τον εκτελούντα το έργο αυτοπροσώπως και δι' εργατοτεχνικού προσωπικού. Έτσι η απόφαση στερείται της απαιτούμενης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, συγχρόνως δε στερείται και νόμιμης βάσης, αφού καθίσταται ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος για την ορθή ή μη εφαρμογή της ως άνω ποινικής διατάξεως. Βάσιμοι, συνεπώς, είναι οι περί τούτου δύο πρώτοι λόγοι της υπό κρίση αιτήσεως και πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ως προς την αναιρεσείουσα και μόνο αφού οι ως άνω λόγοι αναιρέσεως προσήκουν αποκλειστικώς σ' αυτή. Μετά ταύτα πρέπει η υπόθεση όσον αφορά την αναιρεσείουσα, να παραπεμφθεί προς νέα συζήτηση στο ίδιο

δικαστήριο, η συγκρότηση του οποίου από δικαστές άλλους, εκτός απ' αυτούς που δίκασαν προηγουμένως είναι δυνατή (άρθρ. 519 ΚΠΔ).